

GEBIEDSJAARPLAN HAREN 2024

INLEIDING

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter, de cijfers, en de specifieke wensen van een gebied. Alle zeven gebieden in de gemeente Groningen hebben een wijk- of dorpswethouder en een gebiedsteam. Het gebiedsteam maakt samen met bewoners van wijk - en dorpsorganisaties en partners een analyse van het gebied. De analyse en de plannen van de gemeente leggen we naast elkaar en op basis daarvan maken we een uitvoeringsplan voor het gebied. Met deze gebiedsgerichte aanpak proberen we het onderlinge vertrouwen te versterken en aandacht te hebben voor de diversiteit van de verschillende dorpen en wijken. Hoe de situatie in het gebied Haren is en welke plannen er worden uitgevoerd in 2024, kunt u hier lezen.

ONDERWIJS- EN SPORTFACILITEITEN

In het gebied Haren is de gemeente volop bezig om alle leerlingen van zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs een goede plek te geven waar ze hun lessen kunnen volgen. Zie hieronder wat we daarvoor onder meer doen.

Gymzaal de Meet

Inmiddels wordt gymzaal de Meet na de brand in 2020 herbouwd. De planning is dat begin 2024 de nieuwe gymzaal in gebruik kan worden genomen. Het omliggende terrein wordt opnieuw ingericht. Tegenover de gymzaal komt onder andere een zogeheten multisportveld. Op het grasveldje achter De Meet, tegenover Cosis, komen beweegtoestellen die mede door inzet van de bewonersvereniging 'Ons Belang' zijn aangeschaft. Daarnaast wordt op het terrein weer een boom geplant en wordt op meerdere plekken een kruidenrijk bloemenmengsel gezaaid. Zo ontstaat er een mooie gelaagdheid qua ecologie. Als alles is gerealiseerd is dit een mooi gebied waar onderwijs, sport en bewegen samenkomen.

Voormalige basisschool De Linde

Basisschool De Linde is al een aantal jaren geleden gestopt omdat er te weinig leerlingen waren. Het gebouw wordt nog wel steeds gebruikt als tijdelijke opvanglocatie voor scholen die bouwen of verbouwen. In de periodes dat het niet voor onderwijs wordt gebruikt, wordt het gebouw beheerd door Carex.

Brinkschool en Peter Petersenschool

Begin 2024 wordt gestart met de sloop van het Zernike junior college. Na de zomer wordt gestart met de bouw van de nieuwe Brinkschool. De bouwwerkzaamheden van de Peter Petersenschool zitten in een afrondende fase. Vervolgens kan worden gestart met de inrichting van de nieuwe klaslokalen en zal het nieuwe deel van de school naar verwachting nog voor de zomer geopend worden. Zodra de bouwwerkzaamheden zijn afgerond, wordt aansluitend bij de Rummerinkhof een zogeheten fietsstraat aangelegd.

Maartenscollege

Op de huidige locatie van het Maartenscollege aan de Hemmenlaan in Haren wordt een campus gerealiseerd met internationaal en tweetalig onderwijs. Een toekomstbestendige onderwijsvoorziening waarbij de Groningse Schoolvereniging (GSV) en het Maartenscollege met de International School Groningen (ISG) samen een plek vormen die uniek is voor Noord-Nederland. Het primair en voortgezet onderwijs wordt versterkt met kinderopvang en bewegingsonderwijs. Een prachtige plek voor kinderen van 0 tot 18 jaar. De nadere uitwerking vindt plaats in nauwe samenwerking met de betreffende schoolbesturen en scholen.

FEITEN & CIJFERS

BEVOLKING

Aantal inwoners	21.113
Aantal woningen	9.263

LEEFTIJD (%)

Jeugd: t/m 17 jaar	21,4%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	6,8%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	45,0%
Senioren: 65+	26,8%

HUIZEN (%)

Corporatiewoningen	11,2%
Huurwoningen	21,1%
Koopwoningen	67,7%
Laag energielabel (E, F, G)	21,0%

INKOMEN (%)

Minimahuishouders	6,7%
Inwoners met moeite met rondkomen	5,9%

SOCIAAL (%)

Inwoners met prettige omgang buurtgenoten	75,9%
Inwoners met voldoende sociale contacten	96,2%

VEILIGHEID (%)

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	9,0%
---	------

VERTROUWEN IN OVERHEID (%)

Inwoners met veel vertrouwen in gemeentebestuur	21,4%
Inwoners met weinig vertrouwen in gemeentebestuur	24,1%

WIJKEN EN DORPEN

Haren West, Haren Oosterhaar, Onnen, Noordlaren en Glimmen

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager: Marian Boelema
marian.boelema@groningen.nl
Gebiedssecretaris: Hillegonda de Vries
hillegonda.de.vries@groningen.nl

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in gebied Haren? Abonneer je dan op de Gebiedsnieuwsbrief Haren
gemeente.groningen.nl/nieuwsbrieven

ANALYSE EN OPGAVE GEBIED HAREN

Het behoud van leefbaarheid en leefkwaliteit is een terugkerend thema in het gebied Haren. Wij zien een toenemende druk op het landschap en de inrichting daarvan. De fysieke ruimte in relatie tot wensen en/of noodzakelijke veranderingen is beperkt. Dat maakt dat we steeds vaker te maken hebben met botsende belangen, die vragen om heldere en scherpe keuzes. De transities in het landelijk gebied, als het gaat om natuur, water en klimaat, zijn vraagstukken die de komende decennia belangrijk en bepalend zijn in dit gebied. Denk hierbij bijvoorbeeld aan gebiedsontwikkelprogramma's als het Raadhuisplein/Haderaplein, de toekomst van de Biotoop en Hortus, maar ook de landschappelijke ontwikkeling van het Gorechtgebied. In geen enkel deel van de gemeente Groningen is de vergrijzing zo groot als in het gebied Haren, dit vraagt onze aandacht. Ook eenzaamheid, kwetsbaarheid in de GGZ en de grote groep jongeren in dit gebied vragen aandacht. Het instandhouden en creëren van een divers aanbod van ontmoetingsplekken en initiatieven door en voor ouderen én jongeren draagt bij aan de leefbaarheid en leefkwaliteit. Het gebied kenmerkt zich door het organiserend vermogen van inwoners en een sterk ontwikkelde dorpskracht. We moeten er voor zorgen dat dit behouden blijft. Daarbij hoort het instandhouden van het voorzieningenpakket en het daar waar mogelijk aanpassen van het woningaanbod. Voor Glimmen, Noordlaren en Onnen wordt een woonvisie opgesteld. Op diverse plekken gaan we met het thema verkeersveiligheid aan de slag.

WOONVISIE NOORDLAREN, ONNEN EN GLIMMEN

Jarenlang was woningbouw in de dorpen beperkt mogelijk. Met de vaststelling van de woonvisie 'Een Thuis voor Iedereen' (2020) en de omgevingsvisie 'Levende Ruimte' (2022) is er meer ruimte gekomen voor woningbouwontwikkeling in de kleinere dorpen. Voor de leefbaarheid van de dorpen kan het toevoegen van woningen van belang zijn. Daarmee kunnen voorzieningen blijven bestaan en biedt het mogelijkheden voor jongeren en gezinnen. Het zal hierbij gaan om kleine aantallen, die passen bij de vraag, de schaal en de uitstraling van het dorp. In 2024 wordt door de gemeente samen met de drie kleinere dorpen een woonvisie opgesteld. We gaan daarbij in samenspraak kijken of en waar er mogelijkheden zijn. Ondertussen is er in Noordlaren een werkgroep wonen gevormd. Naar verwachting wordt begin 2024 gestart met een werkgroep in Onnen. In Glimmen zal dit medio 2024 het geval zijn.

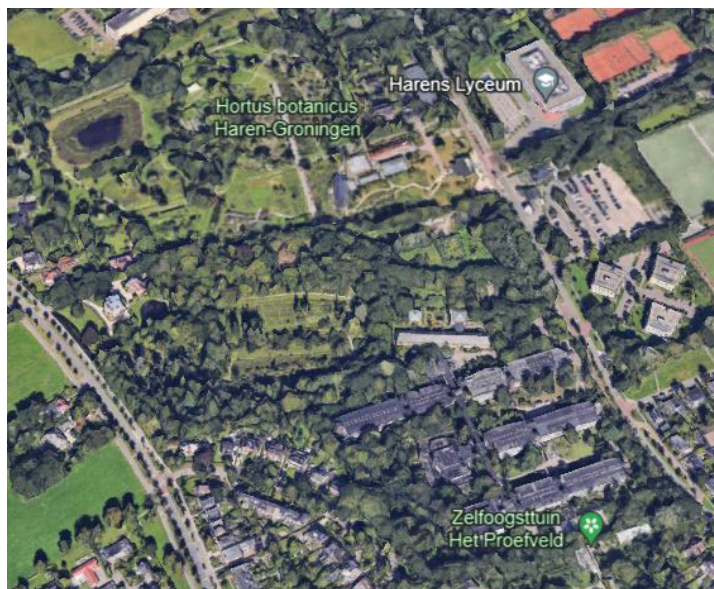

INLOOPATELIER VOOR JONGEREN

In Haren treffen we in 2024 voorbereidingen voor het starten van een 'Inloopatelier'. Dit is een plek voor jongeren, die onder artistieke begeleiding hun creatieve talenten kunnen ontdekken. Het is eveneens een ontmoetingsplek voor de jeugd. Inmiddels hebben de jongeren met de jongerenwerkers van de WIJ en de cultuurinstelling Vrijdag hun wensen en ideeën in kaart gebracht. Hierbij ligt de nadruk op het zelf ontwerpen en het mooier maken van bestaande voorwerpen. Er wordt gezocht naar een passende locatie die de jongeren gezamenlijk met hun begeleider kunnen inrichten. Zodra deze ruimte is gevonden gaan we zo snel mogelijk van start.

TOEKOMSTVISIE HORTUS – DE BIOTOOP

Begin 2023 heeft de gemeente de Hortus, het voormalig Biologisch Centrum (nu bekend als De Biotoop) en bijbehorend parkeerterrein aan de Kerklaan van de Rijksuniversiteit Groningen gekocht. Dit jaar gaat de gemeente aan de slag met het opstellen van een toekomstvisie voor dit gebied. Hier betrekken we zowel de huidige gebruikers alsook de inwoners van Haren bij. Dit gaan we doen door een aantal scenario's uit te werken. De huidige gebruikers hebben in oktober 2023 bij de gemeente aangegeven hoe ze de toekomst zien van het gebied. We maken bij het opstellen van het toekomstbeeld gebruik van deze visies. De gemeente heeft de ambitie dat het gebied ook in de toekomst een invulling krijgt die inspeelt op de maatschappelijke behoeftes en die toekomstbestendig is.

RAADHUISPLEIN - HADERAPLEIN

De voorbereiding van het bouwplan aan het Raadhuisplein is in volle gang. De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan eind maart 2021 vastgesteld. Ter afronding worden er nu plannen gemaakt om het Raadhuisplein opnieuw in te richten. Het doel is een groener en gezelliger plein, met mogelijkheden voor activiteiten, dat bovendien bestand is tegen de klimaatverandering. Tijdens een inloopbijeenkomst en online hebben we reacties opgehaald op drie scenario's die door Landschapsbureau LAOS zijn gemaakt. Met deze input wordt een voorkeursontwerp gemaakt. Vervolgens kijken we of alles in het ontwerp ook mogelijk is, waarbij we ook rekening moeten houden met de kabels en leidingen die er in het gebied liggen. Verder zal er veel afstemming zijn met de gebruikers van het plein, zoals de marktkeuplui, de ondernemers aan het plein en de ontwikkeling op het Haderaplein. Het voorkeursontwerp wordt in het voorjaar van 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad.

PROJECTENLIJST HAREN

- Bouw basisscholen: Peter Petersenschool, Brinkschool
- Herbouw Gymzaal de Meet
- Herinrichting Raadhuisplein/Haderaplein
- Toekomstvisie Hortus-Biotoop
- Opstellen Gemeentelijke Ecologische structuur
- Opstellen landschapsbiografie
- Opstellen woonvisies Noordlaren, Onnen en Glimmen
- Vaststellen en uitvoering nota zandwegen
- Project ondermijning in het buitengebied
- Realiseren van minimaal vijf basisbaanplekken in Haren
- Project Doorfietsroute Zuidlaren – Haren (provincie i.s.m. gemeente)
- Aanpak: Hendrik de Vriesplantsoen en Julianapark
- Project Maai mei niet (project in kader stimulering biodiversiteit)
- Herstel landschapselementen Gorecht
- Verkeersprojecten: fietspad Haren-Glimmen, herinrichting Meerweg en Dilgtweg, verkeersveiligheid Noordlaren, Onnen en Glimmen
- Samenpraak en zeggenschap in de dorpen
- Beweegplek Mikkellhorst
- Ontwikkeling stationsgebied

SAMENWERKING GRONINGER LANDSCHAPSBEHEER EN GEMEENTE IN HET GORECHTGEBIED

Twee zeer enthousiaste 'landschappers' vertellen over hun werk in het Gorechtgebied. Peter Teerhuis van de gemeente Groningen werkt veel samen met Bart Koops van de Stichting Landschapsbeheer Groningen. De samenwerking is niet nieuw, want er wordt al sinds jaar en dag gewerkt aan het onderhoud en herstel van landschapselementen. In 2015 werd een zogeheten Landschapconvenant opgesteld. Dit convenant is drie jaar geleden door de gemeente Groningen ondertekend. In het convenant staan afspraken over taken, rollen en verantwoordelijkheden van alle partijen en in de Uitvoeringsagenda staan alle feitelijke projecten. Eind januari 2024 start het eerstvolgende project: 'Aanvalsplan landschapselementen Gorecht'. Ook dit project draagt bij aan de versterking van de landschappelijke waarden in het Gorecht. Naast zelf aan de slag gaan in het gebied is er ook veel aandacht voor het creëren van bewustwording over de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het gebied.

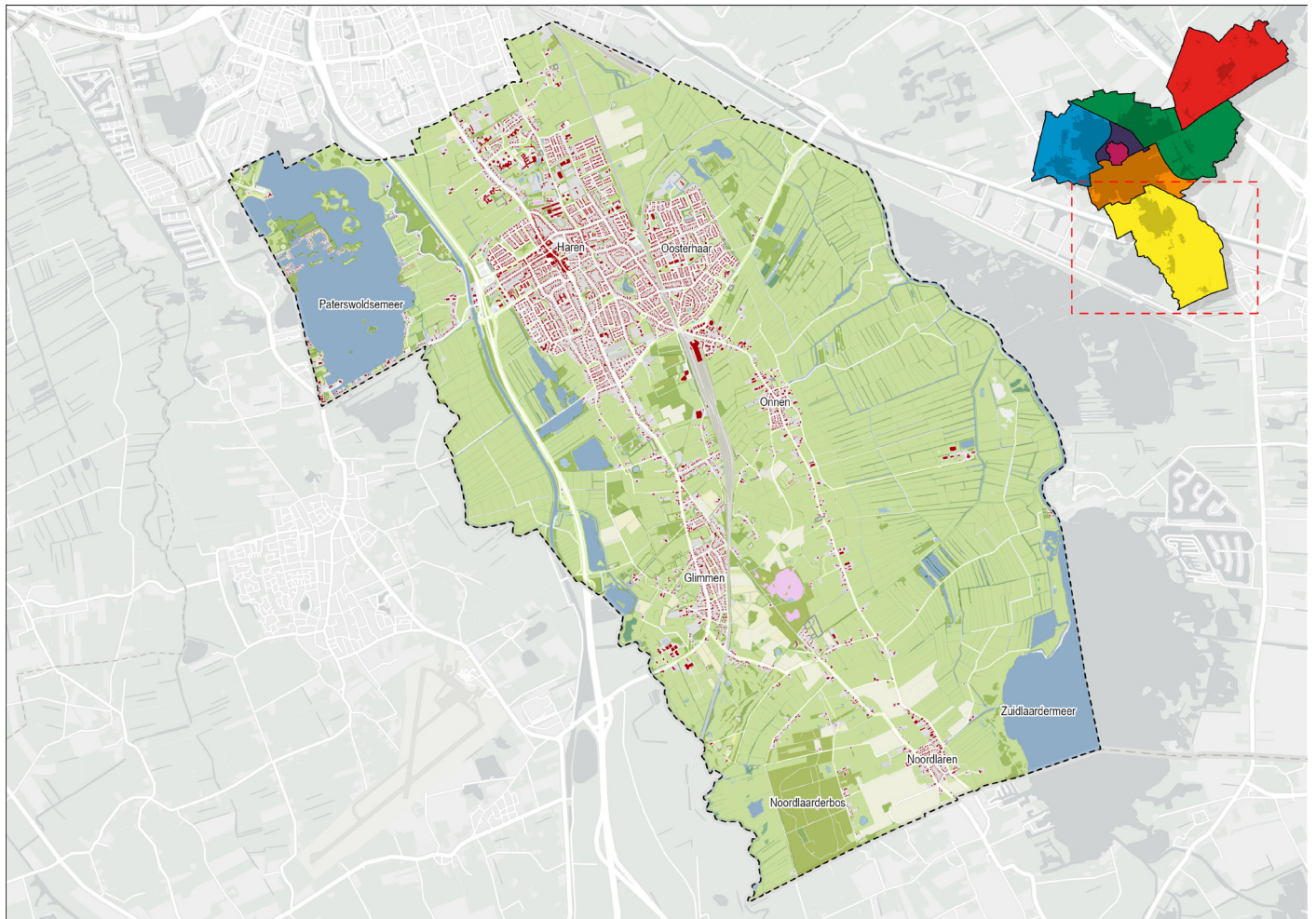
Peter vertelt dat het belangrijk is om samen te werken als het gaat om ons landschap, daarom zijn er veel partijen bij betrokken. Zo werken we al jaren in het Gorechtgebied samen met terreinbeherende organisaties, de provincie, het Collectief Groningen West en natuurlijk particuliere eigenaren in het gebied. Om een goed beeld te hebben van hoe ons landschap is ontstaan en om daar goed mee om te gaan werken we als gemeente momenteel aan een Landschapsbiografie. Dit is een feitelijke beschrijving van de ontstaansgeschiedenis en van de verscheidenheid van alle landschappen die onze gemeente rijk is.

Hiervoor werken we samen met Theo Spek van het Kennisinstituut Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen.

Peter en Bart werken samen aan vele projecten, hieronder lichten we een paar ervan toe.

Pingoruïnes

Met het project 'Pingoruïnes' onderzoekt Landschapsbeheer Groningen welke natte landschapselementen tussen Haren en Noordlaren daadwerkelijk pingoruïnes zijn, vertelt Bart. Er worden vijftien pingoruïnes in het gebied hersteld. Hiermee wordt bijgedragen aan het behoud van deze bijzondere plekken in het landschap van de Hondsrug. De financiering komt van de gemeente Groningen, provincie Groningen, Prins Bernard Cultuurfonds, Gebiedsfonds Drentsche Aa en JB Scholtenfonds. Het project wordt in 2024 afgerond.

Het Aanvalsplan landschapselementen Gorecht

Op de Hondsrug, rondom de dorpen Haren, Onnen, Glimmen en Noordlaren, liggen kenmerkende landschapselementen zoals houtwallen, houtsingels, meidoornheggen, poelen, dobben, erven en (kleine) bosen. Samen dragen de kleine landschapselementen bij aan de ecologische 'dooradering' en zorgen ze voor verbindingen met de grotere bossen, landgoederen en lagergelegen beekdalen van de Drentsche Aa en de Hunze. Om het landschap van het Gorecht te behouden en te verbeteren is in 2023 het project 'Aanvalsplan landschapselementen Gorecht' gestart. Het doel is het versterken van de karakteristieke landschapsstructuur, door aanleg en herstel van opgaande landschapselementen zoals hagen, houtwallen, hout- en elzensingels. Zo wordt bijvoorbeeld gekeken of er prikkeldraad vervangen kan worden door meidoornhagen, dit is een natuurlijke afscheiding. Het project loopt in de periode juni 2023 t/m december 2026. Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door de provincie Groningen, gemeente Groningen, Stichting Trees for All, de Energie Coöperatie Zonneweide Glimmen en het Dinamo Fonds.

Project Landschapsgidsencursus Gorecht

In 2023 is het project 'Landschapsgidsencursus Gorecht' gestart. De cursus die gegeven wordt door het IVN is er op gericht om vrijwilligers op te leiden tot landschapsgids. Na afloop van de cursus kunnen de gidsen zelfstandig excursies in het landschap van Gorecht begeleiden. De opgeleide landschapsgidsen worden na afloop van de cursus gekoppeld aan organisaties die excursies in het landschap organiseren. Hiermee werken we aan het versterken van het lokale netwerk van landschapsgidsen en dragen we bij aan de kennis over en bewustwording van Gorecht. De cursus wordt onder andere gefinancierd door de provincie Groningen, de gemeente Groningen en een eigen bijdrage van de cursisten.

BEWONERSKRACHT MET MEDEWERKING VAN HET GEBIEDSTEAM

Samenspraak en zeggenschap

In de drie dorpen Onnen, Noordlaren en Glimmen wordt sinds 2022 gewerkt met de zogeheten dorpsagenda's. Hierin hebben de dorpen hun wensen en plannen voor het dorp meerjarig vastgelegd en afspraken met het gebiedsteam Haren gemaakt over de uitvoering ervan. Gelijktijdig nemen de drie dorpen ook deel aan het gemeentelijk project 'Gronings Model voor wijk- en dorpsdemocratie', waarin ze net als in de wijken Hoogkerk en de Rivierenbuurt experimenteren met werkwijzen omtrent samenwerking en zeggenschap binnen hun dorpen en de samenwerking met de gemeente. In januari 2024 was er een bijeenkomst voor alle deelnemende wijken en dorpen en gemeenteraadsleden, waarin alle deelnemers hun ervaringen hebben gedeeld en uitgewisseld. Het komend jaar zal dit een vervolg krijgen.

Volop in beweging

In de dorpen nemen verschillende groepen bewoners het initiatief voor het versterken van de leefbaarheid in hun dorp. In Noordlaren wordt hard gewerkt aan de realisatie van een trimbaan op het terrein van de ijsbaan. Daarmee kan het hele jaar door gesport worden. Er zijn veel fondsen aangevraagd en met een bijdrage vanuit het gebiedsteam kan de trimbaan in 2024 worden aangelegd. Er is een financieringsvoorstel naar de raad voor een nieuwe asfaltlaag op de ijsbaan in Noordlaren. Deze nieuwe laag is veel lichter van kleur. Door de lichte kleur heeft de zon minder invloed en blijft het ijs (bij voldoende vorst) de hele dag goed, zodat er volop geschaatst kan worden. Bijkomend voordeel is dat de kans om de eerste marathon op natuurijs te organiseren een stuk groter wordt. In Glimmen zijn verschillende (sport)verenigingen aan de slag met het realiseren van een beweegplek. In Onnen is Stichting DeTijborg bezig hun gebouw op het terrein van de ijsbaan weer up to date te maken. Beide worden hierin ondersteund door het gebiedsteam.

Muzikaal Haren

Het culturele leven in Haren bruist. Dit is dankzij tal van vrijwilligers die veel culturele initiatieven ontwikkelen, vaak met een kleine ondersteuning vanuit de gemeente en met heel veel dorpskracht. Op de agenda staat het komend jaar onder andere:

- * Harfest: voor de tweede keer geeft dit evenement het jong muzikaal talent een kans zich te presenteren aan een groot publiek op het Clockhuysplein. Singer/songwriters, bands, hiphop, punk, jazz, klassiek, Americana: alles en iedereen is welkom.
- * Toeterpop in Onnen wordt ook deze zomer voor de twaalfde keer georganiseerd. Door de inzet van zo'n honderd vrijwilligers is Toeterpop ieder jaar weer een sociaal evenement voor het dorp en zorgt het voor verbinding tussen jong en oud.
- * Noordlaren muziek organiseert onder de noemer 'Achter de Veurdeur' tweemaal huiskamerconcerten. In diverse woningen in Noordlaren wordt opgetreden. In 2024 vindt dit festival voor de tiende keer plaats. Grote aanjager van deze concerten is Dirk Herman de Jong. Hij ontving afgelopen jaar de Dickens Award.

HOE GAAT HET NU MET?

't Clockhuysplein

Op 6 oktober 2023 was er een feestelijke opening van 't Clockhuysplein. Het was een drukbezochte bijeenkomst, waar veel Harense ouderen kennis konden maken met het activiteitenaanbod dat de nieuwe stichting in korte tijd heeft ontwikkeld. Ook in 2024 gaat 't Clockhuysplein verder ontwikkelen. De samenwerking met WIJ en GON wordt verder vormgegeven. Ook in de wijk Maarwold ontwikkelen zich initiatieven die mogelijk aanvullend kunnen zijn op dit project voor ouderen.

Glimmen Brinkt

Eind 2023 is de eerste fase van Glimmen Brinkt afgerond. Inwoners van een aantal straten hebben plannen gemaakt die een impuls geven aan de leefbaarheid in hun buurt. De komende periode zullen kleine plannen alvast worden uitgevoerd.

Jeugdsoos The Hang-Out Haren

Veel jongeren uit Oosterhaar, maar ook daarbuiten, weten inmiddels de jeugdsoos goed te vinden. Gemiddeld bezoeken 70 jongeren wekelijks 'The Hang-Out'. De instroom is zo groot dat er zelfs wordt nagedacht over een extra dagdeel.